

te po § 19 t. z. Kakor znano, se da s paragrafom vse popraviti. Dr. Brejc je hotel čas z njim celo našo trditev „popraviti“, da slovenske kmete s previsokimi računi. Danes vè že vsak človek, koliko je tak „popravek“ vreden. Mi bomo te v celovski faktilaži in lumparije sestavljene „popravke“ objavili, da izpoznajo naši čitatelji zaničnost slovenskih klerikalcev. Za danes imamo sledeče tri „popravke“:

Gospod Karl Linhart, odgovorni urednik „Štajerca“ v Ptuj. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona, zahtevamo glede na članek „Velikanski klerikalni polom“. Milijoni kmetkega denarja „zapravljeni“, objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopni popravek. Ni res, da so v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške centralkase, ter da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je Nemec monsieur Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma posojilnica ne more niti vinarja izgubiti. Hranilnica in posojilnica v Podljuj. Janko Arnuš, tajnik. Lovro Smole, predsednik. — Fajmošter Arnuš je le „tajnik“, reči Smoleta pa je pri posojilnici za predsednika. Kadar se zgodi v tej posojilnici polom, odgovoren bi bil Smole. Arnuš pa bi se kakor prej rešil. Taki so črnuhi! — „Gospod Karol Linhart, odgovorni urednik „Štajerca“ v Ptuj. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona, zahtevamo glede na članek „Velikanski klerikalni polom“. Milijoni kmetkega denarja „zapravljeni“, objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopni popravek. Ni res, da so v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške centralkase, ter da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsieur Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja izgubiti. Hranilnica in posojilnica v Podravje, dne 6. septembra 1910. Jan. Servic, leč. načelnik. Janez Vospernik. — Gospod Karol Linhart, odgovorni urednik „Štajerca“ v Ptuj. Na podlagi § 19. tiskovnega zakona zahtevamo glede na članek „Velikanski

klerikalni polom“. „Milijoni kmetkega denarja „zapravljeni“, objavljen v Vašem listu z dne 28. avgusta t. l., da objavite na postaven način nastopni popravek: Ni res, da so v Weissovi centralni kasi (Centralkasse der landwirtschaftlichen Genossenschaften) združene tudi vse slovenske posojilnice, in ni res, da bodo te posojilnice vse svoje denarje izgubile. Nasprotno je res, da podpisana slovenska posojilnica ni članica nemške centralkase, ter da s to nemško centralno kaso, kateri načelnik je bil Nemec monsieur Weiss, nima prav nobene niti najmanjše zveze in zato tudi vsled poloma v nemškem taboru podpisana posojilnica ne more niti vinarja izgubiti. Št. Jakobska posojilnica v Rožu dne 6. avgusta 1910. Matej Ražun, načelnik. Mat. Nagele, odbornik. — Matija Ražun je svoje finančne zmoglosti že začasa prejšnjega župana pokazal. Ali je bilo takrat tudi vse „pošteno“?

Vsi ti „popravki“ so seveda le otroška igrača z neumnim paragrafom. V kratkem bomo videli, kdo ima prav. Kajti gotovo je, da bodo tudi med slovenskimi posojilnicami pričelo pokati. Gnilo je vso klerikalno gospodarstvo! Te resnice ne spravijo nobeni paragrafi iz sveta. Mi vzdržujemo svojo trditev, da so klerikalci na Koroškem kmete za štiri milijone oropali. In vsak otrok vè, da so nemški in slovenski klerikalci pod eno odejo. Le „popravljajte“ torej, črni gospodje! Ljudstvo vam več ne veruje!

Velikanski polom na Koroškem.

Že par tednov sem je vsa koroška javnost razburjena nad grozno sleparijo političnih farjev, s katero se je okroglo 4 milijone ljudskega denarja zapravilo in ti sočere kmete na beraško palico spravilo. Klerikalni listi sicer lažejo in zavijajo, ali vse to jim nič ne pomaga. Vsled velikanskega škandala morala se je vmešati in oblast. Monsignore Weiss je sicer pravočasno v Ameriko popihal; pravijo, da je preje še 500.000 kron ljudskega denarja pokradel. Monsignore Kayser pa sedi pod ključem deželne sodnije v Celovcu. Poleg tega je proglasilo sodišče konkurz nad firmo Kayser & Palese... Kar smo torej že leta sem pričakovali, se je zdaj žalibog uresničilo. Pravi povzročitelji bodejo sicer kakor vedno ušli. Nerečni kmetje pa bodejo za te zločince, za te žegnane sleparje in goljufe, s svojim krvavo prisluženim denarjem plačevali... Da se nam ne bode očitalo, da pretiravamo, hočemo svoje trditve takoj dokazati. Splošna zveza kmetijskih zadrug na Dunaju izvršila je namreč natančno revizijo. In s to revizijo se je dokazalo, da so Kayser, Weiss in sploh vsi merodajni kleri-

kanci izvršili nebovpijočo lumparijo. Par točk iz tega poročila naj omenimo: Centralna kasa kmetijskih zadrug na Koroškem bila je l. 1900 uresničena in je do l. 1908 pravilno delovala. Do l. 1909 štela je 63 rafajzenovih posojilnic, med katerimi je tudi razmeroma veliko slovenskih posojilnic. Že pri prvi reviziji tega farškega podjetja (avgusta 1909) se je našlo mnogo napak. Tako ni bilo nobenega kasirja; predsednikovo delovanje (Weissovo) ni nikdo kontroliral in sploh tudi ni bilo nobenega nadzornišтва. Odbor sam stopil je le enkrat ali dvakrat na leto skupaj. Protokole se je pisalo na listke, tako da je predsednik neprijetne zapisnike ukradel in na stran spravil. S tem je hotel svoje razmerje k sleparski firmi Kayser & Palese skriti. Na običnem zboru je predsednik revizijsko poročilo na sleparski način ponaredil, da je imel odbornika na ta način za norca. Šele julija t. l. se je izvršila druga revizija, ki je potem prav žalostne stvari na dan spravila. Monsignore Weiss, ki je zdaj v Ameriko pobegnil, je naravnost grozovito „gospodaril“. Bankerotni firmi Kayser & Palese je ta slepar polagoma brez vednosti odbora in običnega shoda okroglo 3¼ milijonov kron kmetkega denarja „posodil“, čeprav je moral vedeti, da kasa ta denar nikdar nazaj dobila ne bode. Weiss je dal danes zaradi goljufije zapretu Kayserju hranilno knjižico za 350.000 K, brez da bi mu ta le za vinar vrednosti dal. Tako sta ta dva goljufa s kmetiskim denarjem delala! Vsak korak je bil grda sleparija! Najbolj žalostno pa je, da je 51 posojilnic svoje denarje v to sleparsko kaso vložilo. Ti tuji denarji znašajo skupaj več kot tri milijone kron in vesa kmetiski denar je izgubljen... Toliko je čitati v omenjenem revizijskem poročilu. Mi nimamo temu ničesar dostaviti. Srce nas boli za vboge, verne kmete, ki so bili na ta način oropani od voditeljev klerikalstva na Koroškem!

Vbogo slovensko ljudstvo! Slovenski klerikalci skušajo zdaj svoje nemške bratce zatajiti, ker se bojijo posledic velikanskega poloma. V „S-Miru“ in v drugih klerikalnih časopisih kričijo in lažejo na vse pretege, češ da „Slovenci pri temu polomu niso udeleženi“. Nas bi gotovo veselilo, ko bi slovenski kmetje na Koroškem v resnici nič ne trpeli. Žalibog, da to ni istina. Res je namreč, da je cela vrsta slovenskih posojilnic udeležena pri temu polomu. Res je, da bodejo slovenski člani teh slovenskih posojilnic bržkone ves svoj prihranjeni denar izgubili. To je danes dognano in se bode kmalu sodnijsko dokazalo. Poleg tega so pri tej grozoviti farški slepariji udeleženi razne slovenske cerkve in cerkveni zavodi. To se poroča iz popolnoma zanesljivega vira. Tako na primer izgube: cerkev v Št. Rupretu in podružnici sv. Urha ter sv. Neže pri Velikovcu za tamošnje razmere naravnost veliko svoto 14.700 kron. Vbogi, itak revni kmeti farani bodejo morali za farško špekulacijo in sleparijo plačati skoraj 15.000 kron. In kdo je kriv? Župnik v Št. Rupretu je znani narodnjaški Treiber. Ta možakar je bil vedno med najprvimi hujskači proti narodnemu miru na Koroškem. Zdaj se je pod njegovo komando zagospodarilo skoraj 15.000 kron!!! In tako je še v raznih drugih krajih. Vbogo slovensko ljudstvo, ki se pusti od klerikalnih hujskačev tako grdo odirati!

Prevalje. Piše se nam: Naši črnuhi hodijo vsi potuhnjeni od tega časa, ko se je razširil glas velike farške goljufije na Koroškem. Ni se čuditi, da oznanjujejo farji po cerkvah, ljudstvo ne sme nasprotno časnike brati, ampak le samo take liste, kateri izhajajo iz žegnanih farških rok; to samo zato, da bi ljudstvo ne zvedelo farške lumparije. Nič ne pomaga, ako ravno list „Šmir“ od tega farškega poloma ničesar ne povè. Vendar smo pa zvedeli, in celo pobožne ženske vedo od poloma farjev na Koroškem, kateri je edini v celi avstrijski državi. Prišel je dan in vemo zdaj, kakaj črnuhi tako hujskajo zoper poštenjake, kateri hočejo trobit v njih bogastvo, za to, da bi imeli dovolj gimpeljov, kateri imajo vladati kakor sami hočejo. In res, v njih so jih zdaj kaj pa farška lumparija na dnevnem redi!

Francoska politična šala.

Te dni se je razumovalo po Evropi 40 letni velike nemško-slovenske vojske (1911), pri kateri je bila Francoska popolnoma zmagana. Francoski so že takrat naredili politične izboljšave. Ena od njih je bila katehizacija današnja, slika. Slika nam je vidna Evropa, na katerem vidimo posamezne države v obliki oseb. Anzusa se pridruža k njemu in pozabi Irsko, katero ima privezano. Španska in se naslanja na Portugalsko. Francoska brani proti Prusiji, katera polaga eno roko na Holandsko, drugo pa na Avstrijo. Italija pravi: Vzemite moje noge proč. Otok Korsika pravi: Vzemite moje noge proč. Danes je Holstein izgubil v Evropski

Karte von Europa im Jahre 1870

Turčiji se zdeha, kèr se ravno drami, medtem ko puši azijska Turčija naprej. Švedska skače kakor lev, medtem ko je Rusija podobna hlapcu, ki hoče svoj koš napolniti... Mislimo, da se bodejo i naši čitatelji zabavali s to politično sliko.